



Република Србија  
ВРХОВНИ СУД  
Рев 20258/2022  
20.03.2024. године  
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у правној ствари тужиоца - противтуженог Предузећа „ACFLEX“ ДОО Јагодина, чији је законски заступник АА, чији је пуномоћник Славољуб Миросављевић, адвокат из ..., против туженог - противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Јелена Р. Гигов, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог - противтужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1485/22 од 26.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 20.03.2024. године, донео је

## РЕШЕЊЕ

**УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1485/22 од 26.07.2022. године и предмет **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

## Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1485/22 од 26.07.2022. године, укинута је пресуда Основног суда у Јагодини П 47/21 од 08.03.2022. године и пресуђено: 1. усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати износ од 471.200,00 динара са каматом по Закону о затезној камати почев од 07.11.2017. године до исплате; 2. одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тужени – противтужилац тражио да се раскине уговор бр. 1238/2017 од 01.07.2017. године закључен између парничних странака; 3. одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужилац – противтужени да туженом – противтужиоцу на име дуга исплати износ од 235.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2017. године до коначне исплате; 4. одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужилац – противтужени да са кп бр. .. КО ... уклони преосталу конструкцију постављеног пластеника, с тим да се тужилац – противтужени може ослободити обавезе уплатом износа од 120.000,00 динара у корист туженог – противтужиоца; 5. одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужилац – противтужени да туженом – противтужиоцу на име накнаде за стварну штету и изгубљену добит за набавку, узгој и продају кала у периоду од 20.09.2017. године па надаље исплати износ од 2.600.000,00 динара; 6. одбијен је као неоснован евентуални противтужбени захтев којим је тражено да се утврди да је уговор бр. 1238/17 од

01.08.2017. године који је закључен између парничних странака раскинут изјавом туженог – противтужиоца од 27.11.2017. године, што је тужилац – противтужени дужан признати и трпети под претњом извршења; 7. одбачена је противтужба туженог – противтужиоца у делу евентуалног тужбеног захтева којим је тражио да му тужилац исплати износ од 235.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.08.2017. године до коначне исплате, да уклони преосталу конструкцију постављеног пластеника с тим да се тужилац – противтужени може ослободити обавезе уплатом износа од 120.000,00 динара у корист туженог – противтужиоца, да на име накнаде за стварну штету и изгубљену добит за набавку, узгој и продају кала у периоду од 20.09.2017. године па надаље исплати износ од 2.600.000,00 динара; 8. обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 240.352,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени – противтужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законом прописаних разлога.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20), Врховни суд је утврдио да је ревизија туженог - противтужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању на главној расправи пред другостепеним судом утврђено је да су парничне странке закључиле уговор о купопродаји пластеника дана 01.08.2017. године. Тужилац је извршио своју уговорну обавезу монтирањем предметног пластеника на плацу туженог и предајом истог, при чему нису уочени било какви недостаци на продатом и предатом пластенику, што је утврђено од стране надлежне комисије Града Београда, која је туженом дала подстицајна средства за производњу у износу од 471.200,00 динара, који износ је тужени примио са обавезом да исти пренесе тужиоцу, као и на основу изјаве туженог – противтужиоца. Пластеник је тужилац испоручио туженом дана 09.10.2017. године. Тужени је тужиоцу уплатио део купопродајне цене у виду аванса у износу од 235.000,00 динара, а остатак од 471.200,00 динара требао је да уплати у року од 25 дана од монтаже пластеника, односно од потписивања отпремнице (отпремница потписана 09.10.2017. године). Тужени није извршио уплату износа од 471.200,00 динара тужиоцу из разлога што је накнадно утврђено да постоји скривена мана (пластеник је оштећен при првом удару ветра 29.10.2017. године око 17,00 часова) због чега је тужени обавестио тужиоца, тражио замену пластеника или уклањање конструкције пластеника и повраћај уплаћеног аванса. Тужени је послао дана 28.11.2017. године предлог за споразумни раскид уговора тужиоцу, јер је тада још увек могао да закључи анекс уговора са другом фирмом, са чим се тужилац сагласио и постигнут је договор да тужилац преузме своју конструкцију пластеника са парцеле, али уз повраћај авансног дела износа од 235.000,00 динара туженом. По наводима тужиоца исти је пристао да преузме конструкцију пластеника, слао је своје раднике да то учине и исти демантирају, али га је тужени спречио да то учини јер није извршио повраћај уплаћеног аванса.

На основу тако утврђеног чињеничног стања другостепени суд је након главне расправе одржане пред тим судом, закључио да је тужилац по предметном уговору о купопродаји пластеника у свему извршио своје уговорне обавезе, те да је његов тужбени

захтев основан, а да тужени – противтужилац није испунио своје уговорне обавезе (није у целости исплатио купопродајну цену и није прихватио да му тужилац испоручи нови пластеник уместо оног који је био предмет купопродајног уговора од 1.08.2017. године) због чега тужени – противтужилац сноси све последице неиспуњења уговора, који није раскинут једностраном изјавом воље туженог – противтужиоца, због чега није основан тужеников противтужбени захтев како основни, тако ни евентуални.

Такав закључак и правни став другостепеног суда Врховни суд не прихвата. По оцени Врховног суда основани су ревизијски наводи туженог – противтужиоца да је због погрешне примене материјалног права од стране другостепеног суда чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Одредбом члана 488. ЗОО прописано је да купац који је благовремено и уредно обавестио продавца о недостатку може: 1. захтевати од продавца да недостатак уклони или да му пред другу ствар без недостатка (испуњење уговора), 2. захтевати снижење цене, 3. изјавити да раскида уговор (став 1.); у сваком од ових случајева купац има право и на накнаду штете (став 2.); поред тога и независно од тога продавац одговара купцу и за штету коју је овај због недостатка ствари претрпео на другим својим добрима и то према општим правилима о одговорности за штету (став 3.). Према члану 489. ЗОО ако купац не добије захтевано испуњење уговора у разумном року, задржава право да раскине уговор или да снизи цену. Одредбом члана 490. став 2. ЗОО прописано је да купац може раскинути уговор и без остављања накнадног рока ако му је продавац после обавештења о недостацима саопштио да неће испунити уговор или ако из околности конкретног случаја очигледно произилази да продавац неће моћи испунити уговор ни у накнадном року. Према члану 491. ако продавац у накнадном року не испуни уговор, он се раскида по самом закону, али га купац може одржати ако без одлагања изјави продавцу да уговор одржава на снази.

Одредбом члана 122. став 1. ЗОО прописано је да у двостраним уговорима ни једна страна није дужна испунити своју обавезу ако друга стране не испуни или није спремна да истовремено испуни своју обавезу, изузев ако је што друго уговорено или законом одређено, или ако што друго проистиче из природе посла. Одредбом члана 124. ЗОО прописано је да у двостраним уговорима када једна страна не испуни своју обавезу, друга страна може, ако није што друго одређено, захтевати испуњење обавеза или, под условима предвиђеним у идућим члановима, раскинути уговор простом изјавом, ако раскид уговора не наступа по самом закону, а у сваком случају има право на накнаду штете. Одредбом члана 132. ЗОО прописано је дејство раскида уговора, а одредбом члана 286. ЗОО прописано је вршење права задржавања.

Из списка предмета произилази да је тужени у телефонском разговору од 30.10.2017. године обавестио тужиоца о оштећењима на предметном пластенику, до којих је дошло услед неадекватно монтиране конструкције пластеника и обе фолије на истом, који није издржао ударе ветра дана 29.10.2017. године око 17,00 часова, који удари ветра су били слабији од гаранцијом прописаног, па је дошло до испадања делова конструкције, извлачења и кидања чеоних делова и цепања фолије, што је тужени учинио и мејлом тужиоцу дана 31.10.2017. године (са фотографијама у прилогу мејла), наводећи да је

потребно да одмах и без одлагања тужилац учини све да оштећења конструкције буду поправљена – замењена и исправно постављена и да замени комплетну фолију, јер свако одлагање доводи до додатних оштећења на конструкцији пластеника и постоји опасност од урушавања комплетне конструкције пластеника и веће материјалне штете. Истим мејлом тужени је обавестио тужиоца да је настало оштећење зауставило планирану садњу купљеног садног материјала (4000 комада увозних луковица по цени од 1,05 евра по комаду) тако да штета може бити далеко већа, ако садња не буде завршена у оптималном року. Тужилац је мејлом одговорио туженом да ће његова екипа изаћи на терен када временски услови то буду дозволили, о чему ће тужени благовремено бити обавештен. Тужени се поново обратио мејлом тужиоцу дана 27.11.2017. године који мејл је насловио као „споразумни раскид уговора“ у коме је поред осталог навео да су представници тужиоца дана 04.11.2017. године изашли на лице места, констатовали оштећења, утврдили узрок – скривену ману, демонтирали обе оштећене фолије и комплетне жичане елементне и оба чеона лука са лептир вратима и луферима које је потребно заменити, али да то нису учинили у наредних више од 20 дана, због чега је тужени предложио споразумни раскид уговора тужиоцу, са предлогом да тужилац без одлагања преузме металне делове конструкције пластеника и да изврши туженом повраћај аванса од 235.600,00 динара који му је тужени уплатио 02.08.2017. године. Мејлом од 28.11.2017. године тужилац је обавестио туженог да је сагласан да у најкраћем року демонтира пластеник и по потписивању записника о демонтажи и преузимању делова и додатне опреме изврши повраћај уплаћеног аванса од 235.600,00 динара туженом.

Наведене доказе другостпени суд није ценио у смислу члана 8. ЗПП, чиме је учинио и битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, што је условило и погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда због чега је и чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Наиме, другостпени суд није на сигуран и поуздан начин утврдио да ли је у конкретном случају реч о скривеном недостатку пластеника у смислу члана 482. ЗОО, те да ли је предметни уговор о купопродаји пластеника раскинут, односно да ли су испуњени услови за раскид уговора, све у смислу члана 491. ЗОО, након поступања туженог по члану 488. ЗОО све у вези са чланом 122, 124, 286. став 6. и члана 132. ЗОО (нити је имао у виду да је другостпени суд о наведеном већ заузео правни став у решењу Гж 2660/20 од 22.12.2020. године – да је пластеник срушен услед техничких недостатака утврђених вештачењем, о чему је тужени 29.10.2017. године обавестио тужиоца са детаљним образложењем о скривеним манама, што су и запослени тужиоца потврдили изласком на терен дана 04.11.2017. године; да је тужени омогућио тужиоцу да поправи пластеник, али да исти то није учинио па је тужени поступањем по члану 488. ЗОО изјавио да раскида предметни уговор о купопродаји са чим се тужилац сагласио 28.11.2017. године, на који начин је уговор раскинут по члану 491. ЗОО).

Другостпени суд у побијаној пресуди, супротно садржини наведених и других изведених доказа, утврђује да је тужилац пристао да изврши замену спорног пластеника новим, што је тужени одбио да прихвати, те да спорни уговор о купопродаји пластеника није раскинут.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити наведену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, у вези са чланом 8. ЗПП, па ће на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа као целине (које другостепени суд наводи у побијаној пресуди, али их не цени) и на основу резултата целокупног поступка ценити испуњеност услова за примену члана 482, 488, 489, 490. став 2, члана 491, 122, 124, 186. став 1, члана 132. и 154. ЗОО, отклониће указане неправилности и употпунити чињенично стање, након чега ће донети правилну и закониту одлуку правилном применом материјалног права, водећи рачуна и о осталим ревизијским наводима.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка јер иста зависи од коначног исхода парнице.

Са изнетих разлога Врховни суд је одлучио као у изреци решења применом члана 415. став 1. и члана 416. став 3. Закона парничном поступку.

**Председник већа-судија,  
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка  
Заменик управитеља писарнице  
Миланка Ранковић**